

Sokkal nagyobb gondot fordítanak a Szegedi Kenderfonógyárban a munkafegyelem megszilárdítására

Azok a gazdasági rendszabályok, amelyeket pártunk Központi Vezetősége dolgozott ki, a széles dolgozó tömegek életszínvonalának emelésére irányulnak. Egész dolgozó népünk kitörő örömmel fogadta a párt és a kormány programját. Rákosi elvtárs és Nagy elvtárs nagyjelentőségű beszédei után szívvel-lélekkel e program megvalósításáért indultak harcra. Minden becsületes dolgozó tudja, hogy az új gazdasági rendszabályok csak akkor válhatnak meg,

a jólét és a bőség programja

csak akkor válik valóra, ha az elkövetkezendő időkben fokozott munkával, még több energiával teljesítjük terveinket, javítjuk a minőséget, csökkentjük a selejtet, fegyelmezzetünk, kötelességérzetünk fokozott elmélyítésével dolgozunk. A fegyelmezett munka azonban Szeged üzemében nem minden dolgozónál mutatkozik meg.

A párt és a kormány programjának megjelenése óta már többször hangzott bíráló azokról, a szegedi üzemekről, ahol a pénzbirság eltörése miatt a fegyelem bizonyos mértékig meglazult. Egyes üzemek gazdasági vezetői felléptek ugyan a fegyelemsérték ellen, a »notóriusokat« el is távolították az üzemből, de még a legtöbb helyen nem eléggé tudatosan, gondosan, keményen lépnek fel a fegyelem megbontói ellen. Ez vonatkozik a Szegedi Kenderfonógyár vezető szerveire is. Az jellemzi a Szegedi Kenderfonógyár szakszervezetének, DISZ vezetőségének munkáját, a fegyelem megszilárdítása terén, hogy

nincsenek tisztában

sem nagy általánosságban, sem az egyes üzemrészekben a munkafegyelem jelenlegi állásával, nem eléggé határozottak és olyan hangok is hallatszanak egyes funkcionáriusok részéről, hogy javult a munkafegyelem. Ez az elképzelésük azon alapszik, hogy januártól visszamenőleg nézik a munkafegyelem havonkénti alakulását, amely kétségtelenül javulást mutat. De ha a kormányprogram megjelenésétől eltelt időszakot alapos vizsgálat alá vesszük, akkor megállapíthatjuk, hogy lazult a munkafegyelem.

Az üzemből az igazolatlanul hiányzó száma májusban 17 volt. Júniusban 21 fő 35 munkanapot hiányzott és júliusban 26-ra emel-

kedett az igazolatlanul hiányzó száma. Augusztus első dekádjában 16-an hiányoztak 17 munkanapot. Ez a szám azóta jelentősen emelkedett. A vizesfonóban például az előző két hónap 5-6 igazolatlan hiányzójával szemben

ebben a hónapban eddig tízen hiányoztak

igazolatlanul. Az előfonóban hatan, a szárazfonóban öten — hogy csak a nagyobb üzemrészeket említsük. Ezeket a fegyelembontókat igencsak a művezetők, vagy az osztályvezetők figyelmeztetik, aláírásukat, pár szót beszélnek velük és ezzel el van intézve. A vizesfonóban Horváth Anna szedő, Balogh Sándor anyaghordó egy vállrántással intézte el igazolatlan hiányzását, amikor azt számonkérte tőle osztályvezetője. Kocsis Mihályné augusztus 3-tól egyszerűen nem jön be dolgozni. Regdon Imréné a kormányprogram megjelenése óta 16 napot igazolatlanul hiányzott. Egy-két nap igazolatlan hiányzást az osztályon belül intéznek el és csak kizárólag azokról írnak a faliújságon, állítják pellengérré, vagy súlyosabb esetben elküldik a vállaltól, akiknek »sok van a rovásukon«.

A fegyelem fokozódó lazulása bizonyítja legjobban, hogy nem elegendő a művezetők, az osztályvezetők hivatalból való dorgálása vagy egyes szakszervezeti bizalmiak beszélgetése a fegyelemellenkedőkkel, az igazolatlan hiányzókkal — ami egyébként igen helyes. Sokkal nagyobb gondot kell fordítani a Szegedi Kenderfonógyárban a munkafegyelem megszilárdítására, mert — mint Rákosi elvtárs mondtatta: — »termelésünk most arra veszt irányt, hogy ipari munkásságunk és dolgozó népünk jólétét és életszínvonalát emeljük, gondosan kell ügyelni a fegyelemre és erőteljesebben kell fellépni azokkal szemben, akik szocialista termelésünket egyik, vagy másik módon zavarják, dezorganizálják«. Látják a Szegedi Kenderfonógyár vezetői — a pénzbüntetés eltörése óta több dolgozó megnyilvánulásából, akik azt hiszik, hogy most már azt csinálhatnak, amit akarnak —, hogy a munkafegyelem terén nincs minden rendjén, de

nem lépnek fel elég erőlyesen ellenük.

Nem tanulmányozzák, hogy egyik, vagy másik üzemrészben mennyi az igazolatlan hiányzó, az elhang-

zott felvilágosító szavak hatottak-e a dolgozóra, kik azok, akik elkövettek a fegyelemsértést, stb.

A fegyelem megszilárdítása nagyfontosságú munkájában hibát követett el a Kenderfonógyár pártbizottsága, mert nem foglalkozott kellően a problémákkal, nem hívta fel a szakszervezet és különösen a DISZ-bizottság figyelmét a fokozott harcra. Az igazolatlanul hiányzók, fegyelemsértők nagyobb része ugyanis fiatal. Eppen ezért a DISZ aktívának kell odahatniok, hogy megszüntessék e lazaságot. Ennek pedig sokféle módja van, amelyet nem használtak fel eddig az üzemből. Szabó Viktor elvtárs, a szárazfonó osztályvezetője, a Vörös Cséve július 30-i számában felhívta a kulturmunkások és azok vezetőinek figyelmét arra, hogy a kultúragitáció is használják fel a fegyelem megszilárdítása érdekében. Ez eddig nem történt meg, pedig sok hasznos, eredményes munkát végezhetnek, ha a csaszuska-brigádok odaállnak a fegyelemsértők gépei mellé és ott megbírálják őket, vagy más módon. A hangos bemondót, a faliújságok seregét lehet jól felhasználni a munkafegyelem megszilárdítása érdekében és nemcsak akkor pellengérezzék ki a fegyelemsértőket, amikor már bizottság előtt van az ügyük, hanem alaposan, megfontoltan megvizsgálva minden egyes esetet,

azonnal, a fegyelmeztetlenkedés kezdetekor.

A felvilágosító, agitációs munkának még ezernyi ága van, amit az üzemen belül ki lehet és ki kell aknázni. Érezzék át a Szegedi Kenderfonógyár pártszervezetei, DISZ-szervezetei, a szakszervezet aktívái, a gyár kulturmunkásai, hogy most sokkal nagyobb gondot kell fordítani és keményebben kell harcolni a munkafegyelem megszilárdítását. Alkalmazzanak ebben a munkájukban új, hasznos módszereket. Egy pillanatra se tévesszék szem elől ezt a nagyfontosságú feladatot, szívósan, türelmesen és keményen lépjenek fel mindazok ellen, akik fegyelmeztetlenségükkel hátráltatják a termelést. Már most, a pénteki termelési értekezleteken alaposan foglalkozzanak a munkafegyelem hiányosságaival az üzemrészekben és ha jól harcolnak, a fegyelem megszilárdításáért, a siker nem marad el.

M. T.

Jól megoldják Csongrád megye malmait és péküzemeit a gazdag termés őrlésének és az új kenyér sütésének feladatait

A kikapásztványok belakirafatálhoz még csak most kezd Csongrád megye dolgozó parasztsága, de már a gabonaszakszágokkal is zsúfolásig megtelt a legtöbb falusi ház kamrája. A kedvező időjárás mellett agrotechnika egyre szélesebbkörű alkalmazása gazdag termésel jár együtt, az egyénileg dolgozó parasztságot, a szentesi Felszabadulás iszben például a négyszáz holdas keresztszoros búza tizenkilenc másrésával fizetett. Nem egy család harminc mázsa gabonát is hazavisz. De nem ritka a megyében az olyan egyénileg dolgozó paraszt sem, aki még 13-14 mázsa termés van.

Jól megállják helyüket a nagy munkában a malmok

A parasztházaknál régi hagyomány, hogy nagy ünnep az a nap, amikor az új lisztből sült kenyeret felszeli. Az idén a tavalyi aszályos esztendő után különösen várják a falvakban ezt a napot. A beadásukat becsülettel teljesítő dolgozó parasztságot nap, mint nap megmozdított szelvényekkel állnak meg a malmok előtt.

A gazdag termés megőrlése bizony nem kis feladat elé állítja a malmipar dolgozóit. Július 1-től augusztus 20-ig a tavalyi mennyiség kétszázötven százalékát őrölték meg. A gépek öletozes gon-dos kijáratásával, a sok helyen bevezetett három műszakkal elérték, hogy a tavalyinak többszöröse növekedett forgalom mellett is gyorsabban jutnak a csereterményhez a dolgozó parasztságot.

Sándorfalván például az elmúlt évben sokszor egy egész napot kellett a malom előtt a dolgozó parasztságnak várakozniok. Most a három műszak bevezetése után, egy-egy és fél óra alatt megkapják a lisztet. — A dolgozó parasztsá-

g megnövekedett igényeinek kielégítésére a működő 35 cseretelep mellett rövidesen nyolc újabbat létesítenek.

Számos új péküzem létesül a megyében

Nemcsak a malmoktól kíván fokozottabb munkát a gazdag termés, hanem a péküzemektől is. A legtöbb helyen kétszer, sőt háromszor annyi kenyeret visznek sütésre a dolgozó parasztságot, mint tavaly. Sándorfalván az elmúlt évben négyszáz, ötszáz, az idén 1300-1500 kilót süttetnek hetente.

Üzemünkben többen túlteljesítették augusztus 20-i eredményeiket

Az Ujszegedi Ládagyár dolgozói a harmadik negyedévi terv sikeres teljesítésére vállaltak tetteket. Terveiket három nappal hamarabb befejezték. Az augusztus 20-i verseny során két napos tervelőnyre tettek szert.

A termelésben egymással versenyezve a dolgozók kimagasló eredményeket értek el az Alkotmány-műszakban. Különösen a DISZ-fiatalok jártak élen a munkában. Kovács Péter motorszabász gépmunkás kétszoros sztahanovista a termelőmunkában és politikai munkában egyaránt példásan dolgozott. Normáját a vállalt 150 százalékos helyett 159,7 százalékosra teljesítette. Sándor Gyula motorszabász kétfelnyes sztahanovista 157,9 százalékosra fokozta előző 135 százalékos eredményét. Szabó István lengőszabász ifjúmunkás 118 százalékosra fogadalmat. Ezt 120 százalékosra teljesítette.

A DISZ-fiatalok lelkes példamutató munkája magával ragadta az

idősebb dolgozókat is. Közülük az Alkotmány-műszak alatt, Jami Lajos kasszalagfűrészes brigádja versenye hívta Szemerédi József szaglagfűrészes brigádját, akik Román Nándor brigádjával voltak versenyben. Az értékelés alapján mindhárom brigád 120 százalékosra ért el.

Az Ujszegedi Ládagyár dolgozói, az Alkotmány-műszak után is jól megállták a helyüket. Román Nándor brigádja 141 százalékosra fokozta az Alkotmány-műszak alatt elért eredményét. Hozzá hasonlóan szép eredményt ért el Szemerédi József brigádja is. 128 százalékosra fokozta teljesítményét. De vannak olyanok is, akik visszaestek. Sándor Gyula motorszabász például a 157,9 százalékos előző eredménye helyett, csak 144-re teljesítette előirányzatát.

A feladat, hogy a harmadik negyedévi terv sikeres teljesítése érdekében még jobb eredményeket érjünk el.

Rék Anna

A 70 éves szegedi múzeum

HETVEN ÉVVEL EZELŐTT, a Dugonics-Társaság alakulását előkészítő értekezleten vetődött föl először a szegedi múzeum létesítésének gondolata. A Szegedi Napló 1883 augusztus 26-i száma így számolt be erről: »Örvendjes mozzanata volt az értekezletnek az is, hogy a társaság egyik céljává a tudomány terjesztését, a szépirodalom művelését és a művészetek pártolásán kívül Vass Pál főszó-lalására kitzúte egy egyetemes múzeum életbelepítését is. A múzeum eszméje az alapszabályokban ugyan bennfoglaltatott, de határozott alakot csak ezen minden oldalról melegen fölkarolt indítvány folytán nyert.« Vass Pál — aki már 1879-ben emlékiratban sürgette Szegeden az ország harmadik egyetemének fölállítását — tekintethő ilyen formán a szegedi múzeumi gondolat első harcosának. A múzeum tényleges megszületését nehez is lenne újabb dátumhoz kötni: fejlődése sokáig egyúttalad a Somogyi-könyvtárával, amely már 1881 őszén helyet kapott az akkori főreáliskola (mai központi egyetem) Dugonics-téri épületében, de csak 1883 október 16-án nyílt meg ünnepélyesen.

A MUZEUM ELSŐ IGAZGATÓJA, egyben a Somogyi-könyvtár első vezetője Reizner János, a város szorgalmas történetírója lett. Ő kezdte gyűjteni az innen-onnan elkerülő különféle leleteket: már a könyvtár megnyitása utáni napokban Dumaszekesről érmekeket, a tiszai hajósok kagyló-kövéleteket hoztak, majd a város újjáépítése során előkerült népvándorláskori leleteket is a múzeumba kerültek, hasonlóan a régi szegedi vár lebontásakor előkerült régiségekkel. Szeged népe is résztvevő múzeuma gyarapításában: lelkesen, önzetlenül adták be a város múzeumba mind azokat a régiségeket, régészeti, éremtani és várostörténeti emléktárgyakat, amelyeket eddig családi relikviákként, öreg 48-as szegedi honvédek drága emlékeiként a ládafiában őrizgettek. A városi levéltár archívumában őrzött várostörténeti gyűjtemény — amelyet egy 1848-ban kelt leírás már a »város múzeuma«-ként emleget — szintén gyarapította az új intézményt, csakúgy, mint az ipartestület által tervezett »iparmúzeum« céljára őrizgetett régi céhemlékek is. Már jelentékeny anyag gyűlt egybe, amikor Reizner János 1888-ban megkezdte az anyag szakszerű leltározását és raktározását. Amikor a főreáliskolát — ahol a könyvtár és a múzeum is helyet kapott — 1894 tavaszán kiköltöztették a királyi tábla céljára lefoglalt épületből, a múzeum anyaga is ládába került, s három évig, 1897-ig, a kultúrpalota fölépítéséig ott is szunnyadt. Az új helyen indult az-után gyors fejlődésének a könyvtár is, a múzeum is s már 1899-ben megnyílt a múzeum első régészeti és éremtani kiállítása, amely az akkori kiállítási technika korlátozottságával ugyan, de mégis hasznosan szolgálta a város népének kultúrálódását.

Tömörkény és Móra neve örökre elválaszthatatlan a szegedi múzeumtól. Vezetésük alatt a múzeum hatalmas fejlődést ért s nemcsak hazánkban, de világszerte is hírt, nevet szerzett. Már Reizner, majd Tömörkény, később s legnagyobb sikerrel Móra végzett ásatásokat, melyek új és új anyaggal gazdagították a pártatlan tudományos értékű régiségtárat. A század első évtizedében Tömörkény — Szász Gyula népiszkolai igazgató lelkes közreműködésével — nemcsak meg-alapozta, de vidéki viszonylatban egyedülállóan gazdaggá fejlesztette

a néprajzi gyűjteményt, mely a szegedvidéki parasztság életének, kultúrájának legszebb, legtanulságosabb tárgyait mentette meg az utókor számára.

A FOLSZABADULÁS UTÁN új, eddig soha nem látott lehetőségek nyíltak meg a szegedi múzeum előtt is. A múltéhoz képest többszörösen növekedett létszámával már biztosítható minden szakgyűjteménye számára a megfelelő vezetés, anyagi ellátottságának megnövekedése pedig nemcsak a háború seibeinek begyógyítását, de további fejlődését is lehetővé tette. E fejlődésnek egyik legnagyobb lépése volt az elmúlt évben az ország legszebb vidéki természetudományi kiállításának, a Fehértó-kiállításnak megrendezése, amely a dolgozók természetudományos nevelésének kiváló eszköze. A múzeum belső munkájában nagy jelentőségű a korszerű múzeológiai követelményeknek megfelelő új raktározási és leltározási munkák — részben még folyamatban lévő — elvégzése, amely áttekinthető és könnyen hozzáférhetővé teszi a 70 esztendő gondos gyűjtőmunkájának eredményeként csodálatos gazdaságban felhalmozódott, pénzértékben ki sem fejezhető értékű néprajzi, régészeti, természettudományi, éremtani, várostörténeti, képzőművészeti, stb. műzeális anyagot. Immár az okozott egyre nagyobb gondot, hogy az egy épületben lévő, de időközben szervezettileg már egymástól elszakadt két testvérintézmény, a könyvtár és a múzeum fejlődését a helyszűke korlátozza. Népköztársaságunk kultúrpolitikája azonban biztosítja a további fejlődést: már az idén megkezdik a kultúrpalota bővítését s a jövő évben már két hatalmas épületrésznyit többszáz négyzetméternyi új területet biztosít mind a könyvtárnak, mind a múzeumnak. Ez lehetővé teszi a múzeum számára az eddig kényszerűen elhanyagolt föladatak megvalósítását.

A múzeum új föladatai között az első: Szeged felszabadulása utáni történetének, a szocialista kor-szak vívmányainak és eredményeinek, a város iparosodásának és kultúrforradalmának múzeumi mód-szerekkel történő bemutatása. A szovjet múzeumok példája nyomán a szegedi múzeumnak is tevékeny részt kell vállalnia a jelenkor problémáinak múzeológiai szolgálatában. Emellett természetesen új kiállításában vissza kell tükrözni a város múltjának sajátosságait, a táj és a nép jellegzetes arcát is.

E GAZDAG PROGRAM megvalósítása a szegedi múzeumot a legszebb vidéki múzeummá teszi s a dolgozókkal való kapcsolatát eddig nem tapasztalt elmélyítést teszi lehetővé. A múzeum belső, tudományos kutatómunkájának elsősor-ban a szülőföldkutató munka megszervezése, irányítása és vezetése terén kell megmutakoznia, hogy dolgozóink, ifjúságunk hazaszeretete nevelése terén a helyi haladó hagyományok még több segítségét adjanak. Mert a múzeum alapvető feladata kétfős: tudományos kutatóintézet, táj- és népkutató intézmény is, amely fölkeres, földolgozza és megőrzi a vidék tárgyi és szóbeli kultúrkincsét s ugyanakkor népművelő intézmény is, amely mindezt a tudományos földolgozott anyagot a dolgozókkal megismerteti, tanulságaiton a haza szeretetére, áldozatos szolgálatára, nemzeti hagyományainak megbecsülésére és megvédelmezésére nevel. Ez a szegedi múzeum nagyszerű hivatása is.

Dr. Péter László

Korlátozott kapacitással dolgoznak a közszükségleti cikket gyártó üzemek Jugoszláviában

A »Za Socijalizmusku Jugoszlaviju« a Jugoszláv Hazafiak Szövetségének Moszkvában megjelenő lapja írja:

A jugoszláv kormány az utóbbi két év során fokozatosan korlátozta a polgári szükségleteket ellátó üzemek termelésének kapacitását. Ezekben az üzemekben a termelést harmincöt-hatvan százalékkal csökkentették a »tervek« szerint. Egyes üzemek azonban még ennél is kevesebbet termelnek. A szükségleteket feldolgozó üzemek mindössze 28 százalékkal, a gyűmölcsfeldolgozó üzemek pedig 23 százalékkal használták ki a kapacitást.

Az »Indeks« című jugoszláv gazdasági statisztikai folyóiratból kitérünk, hogy igen sok közszükségleti cikk termelése nemcsak 1948-hoz viszonyítva, hanem a háború

előtti 1939-es év termeléséhez viszonyítva is lényegesen csökkent. A gyapotszövet gyártás 1952-ben 1948-hoz viszonyítva 30 százalékkal, a lábbeli gyártás 44 százalékkal, a cukorgyártás 65 százalékkal esett vissza.

Az idén tovább hanyatlott a közszükségleti cikkek termelése. Szerbia élelmiszeri iparának termelését ez év februárjában az elmúlt év hasonló időszakával összehasonlítva 48 százalékkal, a bőr és lábbeli gyártását 37 százalékkal csökkentették.

A közszükségleti cikkek termelésének korlátozása igen károsan hat a dolgozó tömegek helyzetére, mert az árhiányon és az ezzel együtt járó áremelkedéseken kívül nagyarányú munkanélküliséget is eredményezett.

Jugoszláviában ma a munkanélküliség száma eléri az 500 ezer főt.